

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย และปัจจัยแต่ละตัวมีอิทธิพลแตกต่างกันอย่างไรในประเทศผู้ลงทุนแต่ละราย ซึ่งระยะเวลาของการศึกษาคอบคลุมตั้งแต่ปี 2516 ถึง ปี 2537 โดยพิจารณา 4 ประเทศคือ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ และฮ่องกง ซึ่งการศึกษาในที่นี้ใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติคือ สมการถดถอยหลายตัวแปรโดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) เป็นตัวทดสอบแบบจำลอง ซึ่งแบบจำลองที่ใช้ คือ แบบจำลองที่ศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดการลงทุนจากต่างประเทศซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านขนาดของตลาดภายในประเทศ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ค่าจ้างแรงงาน สาธารณูปโภค ระดับของการเปิดประเทศ และเหตุการณ์ผิดปกติต่าง ๆ จากแบบจำลองนี้จะทำการศึกษาโดยเปรียบเทียบกันระหว่าง 4 ประเทศ คือ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ฮ่องกง และสิงคโปร์ เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยที่นำมาพิจารณานั้นมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติจากแต่ละประเทศหรือไม่ และเปรียบเทียบว่าแต่ละประเทศให้ความสนใจในปัจจัยเหล่านี้เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ส่วนผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ประเทศญี่ปุ่นพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดการลงทุนจากญี่ปุ่นมาสู่ประเทศไทย ได้แก่ ผลิตรถยนต์มวลรวมในประเทศต่อหัวหรือขนาดของตลาด มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการลงทุนจากญี่ปุ่น ส่วนความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ระดับของการเปิดประเทศ ราคา โดยเปรียบเทียบ เหตุการณ์ที่ค่าเงินเยนถูกกดดันให้สูงขึ้น มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการลงทุนจากญี่ปุ่น

ประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดการลงทุนจากสหรัฐอเมริกา มาสู่ประเทศไทยได้แก่ ผลิตรถยนต์มวลรวมในประเทศต่อหัวหรือขนาดของตลาดมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการลงทุนของสหรัฐอเมริกา ส่วนค่าจ้างแรงงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการลงทุนจากสหรัฐอเมริกา

ประเทศฮ่องกงและสิงคโปร์พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดการลงทุนจากทั้งสองประเทศมาสู่ประเทศไทยได้แก่ ผลิตรถยนต์มวลรวมในประเทศต่อหัวมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการลงทุน ส่วนค่าจ้างแรงงาน และปริมาณกระแสไฟฟ้าหรือสาธารณูปโภค มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการลงทุน

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะพบว่าการลงทุนจากญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา มีลักษณะของปัจจัยที่ค่อนข้างแตกต่างกันถึงแม้ประเทศทั้งสองจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วเหมือนกันก็ตาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีลักษณะโครงสร้างของประเทศที่แตกต่างกันจึงทำให้การลงทุนในไทยแตกต่างกัน ส่งผลให้ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนของแต่ละประเทศแตกต่างกันด้วย ขณะที่การลงทุนจากฮ่องกงและสิงคโปร์ซึ่งถือเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ด้วยกันทั้งคู่ จะมีลักษณะของปัจจัยที่กำหนดการลงทุนเหมือนกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประเทศทั้งสองเป็นประเทศที่มีลักษณะด้านโครงสร้างที่คล้ายคลึงกันไม่ว่าจะเป็นลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม หรือวัฒนธรรม เป็นต้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทยมีปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอยู่หลายตัว ซึ่งปัจจัยแต่ละตัวต่างมีความสำคัญในการกำหนดการลงทุนจากแต่ละประเทศแตกต่างกันไป ด้วย แต่ปัจจัยเหล่านี้ก็มีปัจจัยหลัก ๆ ที่แต่ละประเทศต้องพิจารณาประกอบการตัดสินใจจะคล้ายกัน เช่น ค่าจ้างแรงงาน สาธารณูปโภค แรงจูงใจที่รัฐบาลให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันสภาพทางเศรษฐกิจของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทำให้ปัจจัยบางอย่างที่ประเทศเคยมีความได้เปรียบอยู่ กลับต้องสูญเสียความได้เปรียบนั้นไป เช่น ค่าจ้างแรงงานที่เมื่อก่อนมีราคาถูก แต่ปัจจุบัน เนื่องจากค่าครองชีพสูงขึ้นทำให้ค่าจ้างสูงขึ้นด้วย รวมทั้งบางประเทศเริ่มมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ประกอบค่าจ้างแรงงานยังถูกมาก เช่น ประเทศในแถบอินโดจีน อินโดนีเซีย และจีน ทำให้ไทยต้องสร้างความสามารถในการแข่งขันมาทดแทน เช่นการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ให้มีความพร้อมและเพียงพอมากขึ้น หรือการเพิ่มแรงจูงใจในการลงทุนให้แก่ักลงทุนชาวต่างชาติ การพัฒนาคุณภาพของแรงงานให้เป็นแรงงานมีทักษะเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของอุตสาหกรรมแบบใหม่ ๆ ที่ไม่ต้องเน้นการใช้แรงงานเข้มข้น

นอกจากนี้ประเทศไทยก็ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบในการส่งเสริมให้แก่อุตสาหกรรมที่เข้ามาลงทุน คือ มีการสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เป็นพื้นฐาน หรืออุตสาหกรรมต่อเนื่องให้มากขึ้น เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศต่อไป

5.2.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาต่อ

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย โดยแยกศึกษาเป็นรายประเทศนั้นพบว่ามีปัญหาและข้อจำกัดในการศึกษาหลายด้านคือ

1. ปัญหาของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีความสัมพันธ์กันเองค่อนข้างสูง (Multicollinearity) ซึ่งวิธีในการแก้ปัญหามักทำได้โดยการเพิ่มจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา แต่เนื่องจาก ตัวแปรค่าจ้างแรงงานมีข้อจำกัดของข้อมูลซึ่งไม่สามารถหาเพิ่มได้ เพราะกฎหมายค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำเริ่มประกาศใช้อย่างเป็นทางการในปี พ.ศ.2516 ทำให้ต้องยอมรับการเกิดความสัมพันธ์ดังกล่าว

2. ในการศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศนั้น ควรจะมีการศึกษาเฉพาะด้านมากขึ้นทั้งนี้เพราะเมื่อพิจารณาจากผลการศึกษาที่ออกมา ยังไม่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศได้อย่างชัดเจน เช่น กรณีของประเทศญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา หรือแม้กระทั่งของฮ่องกงกับสิงคโปร์เองก็ตาม ซึ่งการศึกษาควรจะมีการแบ่งเป็นรายอุตสาหกรรมที่เข้ามาลงทุน ช่วงเวลาที่มีการลงทุน กลุ่มประเทศที่เข้ามาลงทุน เป็นต้น เนื่องจากอุตสาหกรรมหรือภาคการผลิตที่ต่างประเทศเข้ามาลงทุนในไทยมีลักษณะแตกต่างกันไป ในด้านของระยะเวลาที่ต่างประเทศเข้ามาลงทุนก็มีผลต่อการลงทุนแตกต่างกัน หรือแม้กระทั่งลักษณะโครงสร้างที่แตกต่างกันทั้งเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองก็มีผลต่อการลงทุนที่แตกต่างกันด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย